

Sosiaali- ja terveystietojen toissijainen käyttö tutkimuksessa – vielä tuntematon mahdollisuus?

Avaus: Data, tutkimus ja tiedonkäyttö
VTT Paula Saikkonen,
Sosiaalipoliittinen yhdistys, vpj
22.3.2018

”Tulevaisuus tehdään nyt”

- Hallituksen esitys (159/2017 vp + PeVL 1/2018 vp)
- Digitalisaatio ja erilaisten louhintatyökalujen sekä ”tekoälyn” mahdollisuudet.
 - Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut, sote-uudistuksesta riippumatta.
 - Sosiaaliturvan uudistaminen
- Digitalisaatio mahdollistaa uudenlaisia aineistoja, entistä nopeammin ja tehokkaammin.
- Vain niillä ilmiöillä on merkitystä, mistä on dataa?

Mikä muuttuu?

- Rekisteritutkimus ei ole uuden uutta, tilastotietoa on hyödynnetty päätöksenteon – enemmän tai vähemmän: rekisterit eivät ole täydellisiä (esim. Alastalo & Homanen 2015)
- Datan helpompi hyödyntäminen lupaus paremmasta, mutta
 - omistajuus, mitä datalla tehdään ja kuka pääsee sitä käyttämään?
 - Ilmiöt joista ei ole (helposti saatavilla) dataa; katoavatko näkökentästä?
 - Broken data (Ruckenstein 2018)
 - Tiedon demokraattisuus, mutta myös valta, tiedepolitiikka & kuplautuminen vrt. tiedon kumuloituminen.

Lähteet:

- Alastalo, Marja & Homanen, Riikka (2015) Hyvinvointivaltion rajankäyntiä maistraatissa. Ulkomaalaisten rekisteröintikäytännöt erilaisten statusten ja valtiollisen tiedon lähteenä. YP vol. 80, <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2015083111059>
- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi ks. https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sivut/HE_159+2017.aspx
- Ruckenstein, M.S., Pink, S., Duque, M. & Willim, R. (2018) [Broken data: Conceptualising data in an emerging world](#). Big Data & Society. 5, 1.